

Letters to the Editor
Писма до редактора

ЕДНА ГИМНАЗИЯ НА 140 ГОДИНИ

Мариана Милева

ППМГ „Добри Чинтулов“ – Сливен

Когато живееш на географски кръстопът, обикновено историята ти е драматична, изпълнена с изпитания и превратности. При такива обстоятелства е много трудно да се създаде традиция, още по-трудно е тя да се опази и съхрани. В контекста на казаното още по-голяма ценност придобива фактът, че едно училище съществува вече 183 години като светско и 140 години като гимназия. Цифрите са респектиращи. Зад тях стои не само благородният „инат“ на учители и директори през годините. За да просъществува една образователна институция толкова дълго, е нужно нещо много по-важно – осъзната необходимост от страна на местната общност от образование, информираност, просветеност. Това не е просто желание на група граждани да изучат децата си. Това е цивилизационен избор.

През годините гимназия „Добри Чинтулов“ е била особено чувствителна към новостите в образованието. Работещите в нея винаги са имали усет за тенденциите в развитието на страната и на света. Още през далечната 1881 г. в новосъздадената гимназия се появяват първите кабинети – почти 5 десетилетия преди това да стане масова практика в страната. Днес никой не оспорва факта, че кабинетното обучение е един от най-важните фактори за качествено образование. В първата половина на XX век започват да наричат гимназията „Сливенския университет“ – заради високото ниво на подготовка на възпитаниците на училището, която им е осигурявала прием във висши училища без конкурсна процедура. В средата на миналия век пак тук се провеждат първите олимпиади по математика – очевидно с предчувствието, че няколко десетилетия по-късно математиката и технологиите, които се базират върху нея, ще променят така неузнаваемо света. Днес училището, с профилите, които предлага, отново е „на гребена на вълната“ – с актуалността на най-търсените сфери на познание от областта на STEM. Успехите на възпитаниците на гимназията на национални външни оценявания, на зрелостни изпити и на олимпиади и състезания превръщат училището в разпознаваема територия за умни и мотивирани младежи и девойки.

В такъв контекст Профилираната природо-математическа гимназия „Добри Чинтулов“ отпразнува 140-годишния си юбилей. Той бе белязан от инициативи, целящи да покажат ролята на училището в духовния живот на града.

На 17 октомври 2018 г., в Узуновата къща на бул. „Цар Освободител“ в Сливен, бе открита изложба „140 години гимназия „Добри Чинтулов“ – началото“. С откриването на експозицията бе дадено началото на празничните инициативи за отбелязване на 140-годишния юбилей на Сливенската гимназия. Изложбата бе съвместна инициатива на ППМГ „Добри Чинтулов“, Регионалният исторически музей, Държавния архив и галерия „Димитър Добрович“. 36 постера в изложбата проследяват важни моменти, свързани с началото на гимназията, както и с живота на общественици и учители, чиито лични и професионални съдби са свързани с училището. На откриването неслучайно бе изразено общото разбиране, че училищата и образователното дело в града не могат да бъдат нещо самостоятелно и отделно само за себе си и че партньорството между училища и институции е особено важно за възпитанието на подрастващите.

Ден по-късно шестнадесет възпитаници на ППМГ „Добри Чинтулов“ се включиха в литературно четене за юбилея на гимназията, проведено се в читалнята на библиотеката към читалище „Зора“ на 18 октомври 2018 г. Сред тях личат имената на Петя Александрова, Валентина Радинска, Станка Шопова, Кети Бозукова, Виолета Калайджиева. Своето неотразимо присъствие имаха Валентина Димитрова, Соня Келеведжиева и Маргарита Турсунлийска. Впечатлиха и творбите на Даниел Тунев, Галина Златева, Мартина Друмева и Вангел Царухов. Сред настоящите възпитаници на гимназията усет към словото показаха Ивана Мангинова, Ралица Жекова и Александра Громова.

Гимназия „Добри Чинтулов“ е мястото, където се заражда художественият живот в Сливен в края на XIX в. и началото на XX век. Това бе основното послание в публичната лекция на доц. Красимир Добрев от АМТИИ – Пловдив, изнесена на 18 октомври 2018 г. в ППМГ Сливен. Наследник на възпитаници на гимназията, доц. Добрев проследи в лекцията си всички по-важни моменти и имена, свързани със зараждането и развитието на художествения живот в гимназията и в града. Бе очертан приносът на художниците Иван Кадлец, Паскал Тодоров, Димитър Добрович, Иван Ангелов, Йозеф Цобел и др. Специално внимание бе отделено на моменти, свързани с имена на възпитаници на гимназията от национално значение – Сирак Скитник, Йордан Кювлиев. Очертана бе ролята на Стефан Егаров, Георги и Теодора Хаджидимитрови, Марко Дограмаджиев, Стефан Петров в развитието на художествения живот в града. Бе проследена и творческата съдба на братята Никола и Иван Абрашеви – създатели на американския модернизъм в изобразителното изкуство, на живописеца Тодор Димитриев, на скулптора Стефан Пейчев. Лекцията завърши с очертаване приноса на двама съвипускници – Николай Николов (един от най-добрите български сценографи в игралното кино), и Евгени Вълев от випуск 1951, в българското изобразително изкуство.

Една от най-значимите инициативи за юбилея бе представянето на юбилеен сборник „140 години гимназия „Добри Чинтулов“ на 19 октомври 2018 г. в камерната зала на Драматичен театър „Стефан Киров“. Сборникът включва хроника на живота в гимназията от 1933 г., когато е издаден подобен сборник, до днес, разработки по три важни теми: музейните сбирки в гимназията, сградите на училището и музикално-педагогическите възгледи на една от най-значимите фигури в историята на гимназията – Мишо Тодоров. Сборникът съдържа още спомени на Чинтуловия наследник д-р Андон Бояджиев, на д-р Веселин Василев, син на Йордан Василев – Богдар, автор на текста на гимназиалния химн, на Георги Йорданов – заместник-председател на Министерския съвет в периода 1979 – 1989 г., за Дамян Дамянов и Георги Джагаров. В изданието е публикувана и третата част на поредицата „Доколкото знаем за тях“ със съставител Цвета Башева.

Празникът на ППМГ „Добри Чинтулов“, посветен на 140-годишнината от създаването на гимназията, се състоя на 19 октомври 2018 г. в двора на училището. Изпълнение на военния духов оркестър към военно формиране в града даде начало на тържеството. С Чинтуловите четници пред строя тържествено бе посрещнато училищното знаме. Представителната формация към гимназията, която всички знаят като Чинтулова чета, е образувана през 2008 г. в отговор на стремежа да се съхрани традицията, поставена още при основаването на гимназията: по време на неколкomesечния престой на ген. Столетов в Сливен именно в новосъздаденото училище се сформират първите юнашки чети от доброволци, които в тези чети получават първите си познания по военно дело. На финала на празника в небето полетяха 140 балона в бяло, зелено и червено.

Тържественият концерт на Профилираната природо-математическа гимназия „Добри Чинтулов“ в Сливен бе кулминацията на инициативите за отбелязване на 140-годишнината от създаването на училището. Химнът на гимназията, написан през далечната 1934 г. от композитора Мишо Тодоров по текст на Йордан Василев – Богдар, и музикално-поетична композиция по поемата „Гимназия Родина“ на Дамян Дамянов дадоха началото на празника. От сцената бе обявена нова инициатива – създаването на алумни платформа на гимназията, чрез която бивши и настоящи възпитаници ще имат възможност да установяват по-бърз и лесен контакт помежду си и която преди всичко да улесни комуникацията между възпитаници от различни випуски и поколения със сходна кариерна ориентация.

Гости на церемонията бяха заместник-министърът на образованието и науката Таня Михайлова, народните представители Десислава Танева – възпитаник на гимназията, и Галя Захариева – заместник-председател на Парламентарната комисия по образование и наука, кметът на Сливен Стефан Радев и неговите заместници, председателят на Общинския съвет в града Димитър

Митев – възпитаник на гимназията, общински съветници, бивши възпитаници и учители в ППМГ „Добри Чинтулов“, граждани. В залата присъстваха и Георги Йорданов – заместник-председател на Министерския съвет (1979 – 1989) и председател на Комитета за култура (с ранг на министерство) в периода 1982 – 1989 г., Пенка Иванова – директор на Дирекция „Учебници и училищна документация“ в МОН, д-р Бисерка Михалева – директор на гимназията в периода 1993 – 1996 и 1998 – 2010 г., доц. д-р Лиляна Апостолова – възпитаник на гимназията, Петя Александрова – поетеса.

Заместник-министър Михайлова връчи на гимназията плакет от МОН и пожела здраве и успех на всички, които са съпричастни към 140-годишнината на училището. Тя изтъкна ролята му за формирането на духовния климат в местната общност, високите критерии и цели, които винаги си е поставяло, и изрази признание и благодарност за приноса на учителите във формирането на отговорно поколение от личности с висок професионализъм и с развито гражданско чувство.

Кметът Стефан Радев заяви, че през това учебно заведение са преминали едни от най-светлите умове и най-ярките имена от българската история и творчество. „Възпитаници на ППМГ са летописецът на Сливен Симеон Табаков, кметът на София Иван Иванов, Пенчо Славейков, Елин Пелин, Никола Фурнаджиев, Константин Константинов, Людмил Стоянов, Георги Джагаров, Радой Ралин, Дамян Дамянов, известни лекари, музиканти, режисьори, общественици, учители. Значимостта на тази гимназия се измерва с хилядите достойни българи, които са получили образованието си тук“, каза той. Кметът връчи на директора на гимназията икона на св. Богородица с пожелание Божията майка да закриля всички учители, ученици и техните семейства.

Днес в ППМГ „Добри Чинтулов“ учат 914 ученици в 36 паралелки – 6 непрофилirани и 30 профилirани. От 2006 г. училището осъществява прием след завършен четвърти клас. Приетите гимназисти след завършен седми клас се обучават в профили „Природни науки“ с профилirащи предмети биология и ЗО и Химия и ООС, „Математически“ с профилirащи предмети математика и информатика, „Софтуерни и хардуерни науки“ и профилirащи предмети информатика и информационни технологии“ и „Икономическо развитие“ с профилirащи предмети география, информационни технологии и английски език.

Гимназията е с най-високи резултати в област Сливен на седмокласниците от Националното външно оценяване по български език и литература и по математика и с най-високи резултати в област Сливен на зрелостниците от държавните зрелостни изпити.

От 33 ученици от област Сливен, допуснати до националните кръгове на олимпиадите за учебната 2017/18 г., 22 ученици, т.е. 67% са от гимназията. И през учебната 2017/18 г. училището има лауреати от олимпиадите.

В извънкласните форми на работа работят всички учители от гимназията. По Националната програма „С грижа за всеки ученик“ / „Ученически олимпиади и състезания“ за периода от м. април 2010 г. досега гимназията е поканена от МОН и е участвала в проекти по всички учебни предмети с получено финансиране в размер на 127 400 лв. Училището е съфинансирано от Американската фондация за България за същия период в размер на 18 500 лв. По програмите за извънкласни дейности УСПЕХ и „Твоят час“ за 6 години са усвоени 322 917 лв.

Всеки чинтуловец при постъпването си в гимназията полага клетва. Тя го приобщава към общността на възпитаниците, която през годините остава особено сплотена. Днес съзнанието за собствената ценност на всеки от възпитаниците на гимназията и уважението към ценността на другия минават през това да си възпитаник на гимназия „Добри Чинтулов“. Зад това стоят приятелства за цял живот, изградено доверие, формиран респект пред образоваността.

А в основата на всичко са учителите – със стремежа да формират позитивни и почтени хора и уравновесени граждани, полезни на обществото.

A 140 YEARS OLD HIGH SCHOOL

✉ **Ms. Mariana Mileva**

Principal

Dobri Chintulov High School of Mathematics
Sliven, Bulgaria

E-mail: pmg_sliven@abv.bg